

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Mgr. V. P.**, zastoupen JUDr. Adamem Valíčkem, MBA, advokátem se sídlem nám. Svobody 87/18, Brno, proti žalovanému: **náměstek ministra vnitra pro státní službu**, se sídlem Jindřišská 34, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2020, č. j. MV-99900-5/OSK-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020 - 107,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020 - 107, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Státní tajemnice v Ministerstvu kultury (dále jen „služební orgán“) rozhodla dne 26. 5. 2020, č. j. MK 34491/2020 KST, o ukončení služebního poměru žalobce v Ministerstvu kultury podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, neboť marně uplynula doba, po kterou byl žalobce zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů. Současně tímto rozhodnutím stanovila odbytné ve výši 312 750 Kč podle § 72 odst. 2 písm. c) zákona o státní službě. Žalovaný odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl a potvrdil jej.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze, který ji napadeným rozsudkem zamítl. Nejprve upozornil na to, že není oprávněn přezkoumat přechod žalobce na jiné služební místo ani jeho zařazení mimo výkon služby

z organizačních důvodů. K zařazení žalobce mimo výkon služby došlo na základě rozhodnutí ze dne 29. 5. 2019, které je přezkoumatelné ve správním soudnictví (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70). V nyní posuzovaném řízení mohly správní orgány pouze posoudit, zda uplynula doba šesti měsíců, po kterou byl žalobce zařazen mimo výkon služby, resp. zda pro něj v průběhu této doby bylo možno nalézt jiné vhodné volné služební místo. Proto se městský soud nemohl zabývat otázkou, zda bylo žalobci rozhodnutí ze dne 29. 5. 2019 doručeno či nikoli. Na okraj nicméně uvedl, že z obsahu spisového materiálu je zřejmé doručení tohoto rozhodnutí fikcí dne 10. 6. 2019.

[3] Městský soud konstatoval, že služební orgán hledal v průběhu doby, po kterou byl žalobce zařazen mimo výkon služby, jiná volná vhodná služební místa. Z obsahu rozhodnutí služebního orgánu i spisového materiálu vyplývá, že prozkoumal evidenci volných služebních míst v Ministerstvu kultury ke dni 1. 7. 2019, 1. 8. 2019, 28. 8. 2019, 2. 9. 2019, 1. 10. 2019, 1. 11. 2019, 1. 12. 2019 a 16. 12. 2019. Dne 25. 6. 2019 provedl šetření v jiných služebních úřadech a prozkoumal evidenci obsazovaných služebních míst v Informačním systému o státní službě ke dni 5. 8. 2019, 2. 9. 2019, 21. 10. 2019, 15. 11. 2019, 5. 12. 2019 a 16. 12. 2019. Tato data přitom řádně doložil, neboť evidované lustrace obsazovaných služebních míst pochází z Informačního systému o státní službě, vždy jsou řádně datované, opatřené podpisem oprávněné úřední osoby a zaevidované do spisové služby. Městský soud nesouhlasil s tím, že žalobce mohl být převeden na mnoho volných vhodných míst. Naopak se ztotožnil se závěrem služebního orgánu, který konstatoval, že všechna v úvahu připadající místa byla nevhodná. Služební orgán přitom vybíral služební místa ve 12. a 11. platové třídě, vycházel z přístupu žalobce k převedení na služební místa v jiných oborech služby, ze zájmu na řádném výkonu služby, vzdělání, kvalifikace a zkušeností žalobce a zabýval se i výkonem konkrétních správních činností vykonávaných na posuzovaných služebních místech.

[4] Soud se služebním orgánem souhlasil i v tom, proč bylo pro zařazení žalobce nevhodné služební místo č. 178 v Odboru muzeí. Na tomto služebním místě je jednou z klíčových činností provádění kontrolní činnosti, výkon zřizovatelských funkcí ke svěřeným muzejním organizacím v gesci Odboru muzeí a celostátní koordinace a usměrňování správy rozsáhlých a významných sbírkových souborů, což neodpovídá odbornému zaměření vzdělání, kvalifikaci a dosavadní zkušenosti žalobce. S převedením na další vhodná služební místa namítaná v žalobě (č. 259, č. 326 a č. 327) žalobce odmítl udělit souhlas, a nemůže se proto nyní převedení dovolávat.

[5] Na další namítaná vhodná služební místa nebylo žalobce možné převést, neboť na ně již byla vyhlášena výběrová řízení. Zrušení výběrového řízení po jeho vyhlášení pouze z toho důvodu, že se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec, který by měl být na takovou pozici převeden, by odporovalo zásadám zákazu libovůle, transparentnosti a rovného zacházení. Nadto služební orgán nemůže žádným způsobem ovlivnit to, zda jiný služební úřad bude souhlasit s převedením státního zaměstnance na volné služební místo, které se v jeho rámci nachází, tím spíše jej nelze nutit, aby rušil již vyhlášené výběrové řízení.

[6] Skutečnost, že v průběhu řízení probíhala jednání o podobě služebních a pracovních míst ve služebních úřadech na rok 2021, která podle žalobce mohla být pro něj vhodná, neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Zásadní bylo to, že služební orgán nenalezl žádná vhodná volná služební místa v druhé polovině roku 2019. Nedošlo

pokračování

ani k porušení § 182 odst. 1 zákona o státní službě. Žalobce totiž neuvedl, kdy požádal o přístup do evidence obsazovaných služebních míst a kdy služební orgán tuto žádost zamítl. Nebylo přitom povinností služebního orgánu aktivně žalobce vybízet k nahlédnutí do této evidence.

[7] Správní orgány neporušily ani § 181 odst. 1 písm. r) zákona o státní službě. Namítané pochybení žalobce ponechal pouze v rovině tvrzení, aniž by předložil jakýkoli důkaz svědčící o tom, že skutečně nebyl v rejstříku státních zaměstnanců u jeho osoby zaznamenán údaj o tom, že byl postaven mimo výkon služby a z jakého důvodu. Samotné vložení údaje do rejstříku státních zaměstnanců není jakkoli formalizováno a není povinností služebního orgánu informovat státního zaměstnance o vložení nového údaje k jeho osobě. Sám žalobce byl v rámci odpovědi ze dne 16. 12. 2019 na svou žádost o informace zpraven o skutečnosti, že jeho jméno je zařazeno v Informačním systému o státní službě s tím, že se nachází mimo výkon služby s účinností od 1. 7. 2019. Nadto nelze seznat, že neúspěch služebního orgánu žalobci nalézt vhodné volné služební místo by mohl mít souvislost s údaji, které byly o žalobci zaznamenány v rejstříku státních zaměstnanců. Ačkoli nikdo nemůže žalobce nutit, aby nahradil povinnost služebního orgánu vyhledávat vhodná místa tím, že se bude hlásit do výběrových řízení, skutečnost, že se do žádného výběrového řízení nepřihlásil, svědčí o jeho pasivitě.

[8] Městský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce, dle kterého ve správním řízení rozhodovaly neoprávněné úřední osoby. Soudu není zřejmé, z čeho žalobce dovozuje, že J. M. byla státní tajemnicí již od 1. 1. 2020. Z usnesení vlády České republiky o jmenování Ing. J. M. na služební místo státní tajemnice v Ministerstvu kultury ze dne 30. 3. 2020 jednoznačně vyplývá, že byla na toto místo jmenována s účinností od 9. 4. 2020. Na toto usnesení vlády byl přitom žalobce odkázán v přípisu ze dne 8. 4. 2020.

[9] Skutečnost, že o skončení služebního poměru žalobce rozhodoval státní tajemník, věc vyřizovala kancelář státního tajemníka namísto odboru lidských zdrojů, který je k tomu oprávněn podle čl. 16 odst. 2 písm. a) organizačního řádu Ministerstva kultury, a pověřenou úřední osobou byla Mgr. A. V., nemůže mít podle městského soudu vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Státní tajemník je totiž oprávněn rozhodovat o skončení služebního poměru podle § 15 odst. 2 zákona o státní službě ve spojení s § 10 odst. 1 písm. f) téhož zákona a žalobce nadto věděl, které osoby jsou v daném řízení oprávněnými úředními osobami. Samotné oprávnění Mgr. A. V. vyplývalo z určení ze dne 1. 6. 2017. Přestože podle tohoto určení dotčená státní zaměstnankyně zastupuje v souladu s § 9 odst. 7 zákona o státní službě státního tajemníka v rozsahu veškerých pravomocí státního tajemníka jako služebního orgánu dle zákona o státní službě s výjimkou (mimo jiné) rozhodování ve věci skončení služebního poměru, rozsah tohoto oprávnění nepřekročila. Ve věci totiž činila dílčí procesní úkony, o skončení služebního poměru žalobce rozhodl státní tajemník a nikoli jeho zástupkyně. Obecné oprávnění Mgr. A. V. k provádění úkonů v dotčeném služebním řízení vyplývalo též z jejího postavení jako vedoucí kanceláře státního tajemníka, v jehož pravomoci je rozhodování ve věcech služby, tedy z vnitřních předpisů služebního orgánu.

[10] Městský soud dále konstatoval, že ve vztahu k namítanému porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, uvedl žalobce pouze obecné tvrzení, ze kterého není možno dovodit, jakým způsobem mohlo případné pochybení žalovaného ovlivnit vydané rozhodnutí a založit jeho nezákonnost. Žalobce byl před vydáním rozhodnutí služebního orgánu seznámen s veškerými podklady, které byly pro rozhodnutí zásadní,

mohl je relevantně zpochybnit před vydáním rozhodnutí a vyjádřit se k nim, což také učinil.

[11] Ke zpochybněné výši odbytného se městský soud nemohl vyjádřit, neboť žalobce pouze namítal, že mu nebyl v první polovině roku 2019 bez řádného vysvětlení zvýšen měsíční plat, aniž by upřesnil, z jakých skutečností to dovozuje. Proto soud pouze obecně konstatoval, že z obsahu spisového materiálu nelze seznat, že by plat žalobce byl stanoven ve zjevně nesprávné výši. Skutečnost, že byly zvýšeny platy jiným státním zaměstnancům, zajisté automaticky neznamená, že musel být zvýšen též žalobci. Nadto pro nyní vedené řízení bylo rozhodující, zda správní orgány správně určily výši odbytného v souladu s § 72 odst. 2 zákona o státní službě. Nesprávně stanovenou výši platu v první polovině roku 2019 mohl žalobce zpochybnit v době, kdy takový plat pobíral.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[12] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Stěžovatel nesouhlasí s tím, jakým způsobem se městský soud vypořádal s namítanou absencí doručení „údajného“ rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů. Městský soud pominul, že právě od data doručení tohoto rozhodnutí se odvíjí splnění podmínek pro vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru i začátek běhu šestiměsíční lhůty. Nadto nedoručil-li služební orgán stěžovateli rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, nemohl proti němu podat odvolání či následnou žalobu, čímž bylo zasaženo do jeho práva na soudní ochranu. Pokud by se městský soud námitkou nedoručení rozhodnutí zabýval, dospěl by k závěru, že stěžovateli doručeno nikdy nebylo, a to ani fikcí. Městský soud pouze převzal tvrzení žalovaného, aniž by posoudil splnění podmínek fikce doručení. Stěžovatel nemá jak prokázat, že mu služební orgán rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby nedoručil, ani že mu doručovací orgán nevhodil do domovní schránky potřebné oznámení včetně poučení. Ostatní písemnosti mu naopak byly doručeny vždy. V době údajného doručování byl v dlouhodobé pracovní neschopnosti a nacházel se v podstatě nepřetržitě v místě trvalého bydliště. Z obsahu správního spisu vyplývá, že doručenka, která má prokazovat doručení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, neobsahuje jméno ani podpis doručovatele. U tohoto rozhodnutí chybí rovněž záznam z podacího deníku a neobsahuje ani prvotní identifikátor dokumentu. Proto má stěžovatel pochybnosti, zda se vůbec jedná o úřední dokument a zda byl řádně vydán a zaevidován.

[14] Soudnímu přezkumu je nutno podrobit i zákonnost dalších postupů, které předcházely vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru, konkrétně roční systemizace, resp. její změny, motivaci státních tajemníků na přechodu stěžovatele z Ministerstva průmyslu a obchodu do Ministerstva kultury, prezentovaného jako východisko ze šikany, a zrušení stěžovatelova původního služebního místa č. 293. Tyto dokumenty je třeba považovat za závazné podklady pro vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru stěžovatele ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s.

[15] Městský soud podle stěžovatele rovněž nesprávně posoudil porušení § 181 odst. 1 písm. r) zákona o státní službě v důsledku jeho nezapsání do příslušné části rejstříku

pokračování

státních zaměstnanců a také porušení § 182 odst. 1 zákona o státní službě v důsledku toho, že neměl přístup do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst. Nesprávně a v rozporu s ustálenou soudní judikaturou soud určil, na kom leží důkazní povinnost. Po stěžovateli nelze požadovat, aby prokázal negativní skutečnost, tedy že nebyl zapsán v této evidenci. Přitom je to služební orgán, pro který je snadné doložit obsah a datum zápisu. Rovněž je schopen doložit, že služební úřady při nahlížení do evidence posuzovaly vhodnost stěžovatele pro odpovídající služební místa předtím, než na tuto pozici vyhlásily výběrové řízení, a důvody, proč shledaly stěžovatele nevhodným. Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem ani v tom, že si měl o přístupové údaje do příslušné evidence zažádat sám. V takovém případě by byl služební orgán v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu povinen jej poučit o jeho právu na přístup do neveřejné části evidence a o právu zažádat si o přístupové údaje do ní. Městský soud nezkoumal, zda je sdělení služebnímu orgánu ze dne 16. 12. 2019 o tom, že jméno stěžovatele zařadil do Informačního systému o státní službě společně s poznámkou, že se stěžovatel nachází mimo výkon služby, podloženo spisovým materiálem, a ani kdy k zařazení do systému došlo. Služební orgán sdělil tuto skutečnost stěžovateli až téměř po 6 měsících od údajného zařazení mimo výkon služby a teprve až na žádost stěžovatele podanou podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Z karty státního zaměstnance vyplývá pouze to, že uvedená podmínka mohla být splněna ke dni jejího vyhotovení, tj. dne 11. 12. 2019.

[16] Stěžovatel v žalobě prokázal existenci vhodných služebních míst, pro která splňoval všechny požadavky a na která jej měl služební orgán převést. Městský soud se však ztotožnil s tvrzeními správních orgánů a odkázal na ně, aniž by se zabýval tím, zda tato místa byla skutečně pro stěžovatele nevhodná, jak tvrdily správní orgány. Soud se dále nezabýval ani tím, proč správní orgány v údajných seznamech volných služebních míst neuvedly ta místa, na která stěžovatel odkázal v žalobě. Tato konkrétně doložená místa však měly posoudit jako vhodná či nevhodná předtím, než na ně vyhlásily výběrová řízení. Údajné vyhledávání vhodných volných služebních míst a šetření v dalších služebních úřadech pak vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci. Údajné výpisy z Informačního systému o státní službě jsou opatřeny výhradně ručními poznámkami a ručně dopsanými daty porřízení těchto listin. Žádný z podkladů, které mají prokazovat, že služební orgán vyhledával pro stěžovatele vhodná služební místa v konkrétních uvedených dnech, neobsahuje průkaznou elektronickou stopu, jako např. datum tisku. Přitom v době zařazení stěžovatele mimo výkon služby nabízel Informační systém o státní službě tři možnosti tisku těchto výpisů. Ve formátu Word a Pdf jsou listinné sestavy opatřeny automaticky ze systému datem tisku. Pouze formát Excel zvolený Ministerstvem kultury automatické datum tisku nepřenašel a rovněž jako jediný vytvořil při tisku zcela nesrozumitelnou a neprůkaznou změť údajů natěsnaných na sebe, což sestavy činí do značné míry nečitelnými. Podklady tiskl zaměstnanec služebnímu orgánu, který nebyl úřední osobou pověřenou k úkonům ve správním řízení. Z obsahu dokumentu označeného ručně dnem 29. 5. 2019 je zřejmé, že jde o seznam volných služebních míst v prosinci 2019. Je tedy možné, že všechny tyto podklady o hledání vhodného služebnímu místa v každém měsíci byly následně vytištěny a do spisu založeny v jeden den.

[17] Pokud by služební orgán do evidence obsazovaných služebních míst opravdu zapsal údaje o stěžovateli včetně informace o jeho postavení mimo výkon služby, stěžovatel by na vhodná místa byl převeden, a to i bez svého souhlasu, a nebyla by vyhlášena výběrová řízení. Soud se nezabýval otázkou zákonnosti vyhlášení těchto výběrových řízení a v důsledku toho také otázkou vhodnosti míst, pro která byla vyhlášena, a důvody, proč

na ně správní orgány stěžovatele nepřevedly. Pokud je vyhlášení výběrového řízení skutečně překážkou pro převedení státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby na tato místa, neměl je služební orgán ve svých podkladech vůbec posuzovat a dokládat jimi svou snahu převést stěžovatele na vhodné služební místo.

[18] Nadto městský soud nehodnotil namítané pochybení služebnímu orgánu spočívající v tom, že posuzoval jako vhodná služební místa pouze místa se stejným oborem služby. Takový postup nelze odůvodnit postojem stěžovatele vyjádřeným v přípise, který služebnímu orgánu zaslal již půl roku před údajným zařazením mimo výkon služby a ve kterém vyjádřil nesouhlas s převedením na místa zcela mimo jeho vzdělání a kvalifikaci. Soud nehodnotil ani vhodnost služebnímu místa č. 178, pouze převzal hodnocení žalovaného, aniž by zkoumal, zda je pravdivé. Mylný je i závěr městského soudu, dle kterého nebylo povinností správních orgánů zabývat se vhodností míst, která ještě neexistovala. Je totiž v rozporu s čl. 62 odst. 3 metodického pokynu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru.

[19] Soud se dále odmítl zabývat nesprávně vypočtenou výší odbytného, přičemž odkázal na výpočet zahrnutý v rozhodnutí správních orgánů. Tato rozhodnutí však neobsahují konkrétní výpočet platu, tedy zdůvodnění, podle jakých pravidel byl plat stanoven ve výši 34.750 Kč. Tvrzení městského soudu, že zvýšení platu jiným státním zaměstnancům nemusí automaticky znamenat zvýšení též stěžovatelova platu, je v rozporu s nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, jehož každoroční novelizací dochází k navyšování platů státních zaměstnanců, a s obecnou platností nařízení vůči všem zaměstnancům. Důvodem, proč by stěžovateli neměl být zvýšen plat, nesmí spočívat v jeho dlouhodobé pracovní neschopnosti či zařazení mimo výkon služby, neboť takový postup by byl v rozporu s § 98 zákona o státní službě, tedy diskriminační. Nezákonnost postupu nemůže zhojit ani skutečnost, že stěžovatel takovou výši platu nezpochybnil v době, kdy jej pobíral.

[20] Stěžovatel nesouhlasí také se způsobem, jakým se městský soud vypořádal s námitkou vedení řízení neoprávněnou úřední osobou Mgr. A. V.. Odůvodnění soudu, že Mgr. V. nepřekročila své oprávnění, neboť ve věci činila pouze dílčí procesní úkony, ale samotné rozhodnutí podepsala až státní tajemnice, je v rozporu s § 15 odst. 2 správního řádu, které se vztahuje na všechny úkony správního orgánu, nikoli pouze konečné rozhodnutí. Rovněž je v rozporu s čl. 16 organizačního řádu a skutečností, že vůči všem ostatním státním zaměstnancům ve věci skončení služebního poměru vždy vystupuje pouze odbor lidských zdrojů. Není rovněž pravdou, že stěžovatel netvrdil a neprokázal důvody podjatosti osob zúčastněných na celém řízení. Podjatost má původ v tvrzené šikaně na pracovišti, účelové nabídce jiného služebního místa a jeho následném nezákonném zrušení a také ve skutečnosti, že pouze vůči stěžovateli vedla řízení o skončení služebního poměru kancelář státního tajemníka.

[21] Nadto se městský soud nezabýval ani tvrzenou diskriminací stěžovatele na základě dlouhodobé pracovní neschopnosti, přestože ji stěžovatel doložil odkazem na článek na webu seznamzpravy.cz. Služební orgán porušil i § 36 odst. 3 správního řádu, neboť stěžovateli nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním, což nemůže zhojit ani skutečnost, že se stěžovatel opakovaně vyjadřoval k těm podkladům, které mu byly doručeny. Soud se nezabýval ani namítanou pochybností o tom, kdo zastával funkci státního tajemníka od ledna do dubna 2020 a kdo měl tedy oprávnění

pokračování

vydávat příslušná rozhodnutí. Z organizačního schématu zveřejněného na intranetu Ministerstva kultury vyplývá, že od 1. 1. 2020 funkci zastává Ing. J. M., nikoli Ing. Z. N., který vedl celé správní řízení a všechny listiny podepisoval, a to včetně usnesení o zahájení správního řízení ve věci skončení služebního poměru ze dne 2. 1. 2020.

[22] Stěžovatel závěrem namítá porušení práva na zákonného soudce a na nestranný a nezávislý soud (obdobně viz nálezn Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2769/15). Podle rozvrhu práce účinného ke dni podání žaloby, tj. ke dni 11. 11. 2020, byla věc přidělena předsedkyni senátu JUDr. Cháberové, se kterou senát tvořili JUDr. Výborný a Mgr. Kratochvíl. JUDr. Cháberová také řízení od začátku vedla. Napadený rozsudek vydal senát v odlišném složení, jehož předsedkyní již nebyla JUDr. Cháberová, ale JUDr. Výborný, a jeho dalšími členy byli Mgr. Kratochvíl a Mgr. Schneeweis. Tuto změnu ve složení senátu však městský soud stěžovateli neoznámil ani žádným způsobem nezdůvodnil. Byla mu tím odepřena možnost se ke změně ve složení vyjádřit a popř. vznést námitku podjatosti.

[23] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s obsahem napadeného rozsudku, ve vztahu k většině kasačních námitek odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Ze spisového materiálu vyplývá nejen doručení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby fikcí, ale rovněž to, že stěžovatel si od určitého momentu nepřebíral všechny písemnosti doručované služebním orgánem i žalovaným (např. vyřízení námitek podjatosti či rozhodnutí v obou stupních). Stěžovatel se mohl obrátit na Ministerstvo kultury, požádat o určení neplatnosti doručení či okamžiku, kdy byla písemnost doručena, nebo o prominutí zmeškání úkonu. Nadto žalovaný dodal, že stěžovatel podal podnět k přezkumnému řízení, avšak nebyly k němu shledány důvody.

[24] K tíži služebního orgánu nelze klást, že jiné služební orgány nevybraly stěžovatele na jejich volná služební místa a namísto toho rozhodly o vyhlášení výběrového řízení. Stěžovateli nic nebránilo v tom, aby se do výběrového řízení přihlásil. Záznamy volných služebních míst nelze zpochybňovat pouze na základě toho, že datum, ke kterému byl záznam pořízen, je vepsáno ručně, neboť je spojeno s podpisem oprávněné úřední osoby. Metodický pokyn není závazný a jeho čl. 62 odst. 3 nedopadá na nyní řešený případ. Valorizace platových tarifů, ke které dojde v době, kdy je státní zaměstnanec již zařazen mimo výkon služby, nemá na stanovení platu takového státního zaměstnance žádný dopad, neboť státní zaměstnanec není v té době zařazen na žádném služebním místě. Stěžovateli byl měsíční plat stanoven pouze za účelem výpočtu měsíční výše odbytného, a služební orgán proto musel vycházet z té výše platového tarifu, která mu příslušela v době, kdy byl ještě zařazen na služebním místě.

[25] Okolnosti přechodu stěžovatele z Ministerstva průmyslu a obchodu na Ministerstvo kultury a okolnosti zrušení služebního místa č. 293 v Ministerstvu kultury nejsou podle žalovaného pro toto řízení relevantní. Nadto ve vztahu k zařazení na toto služební místo podal stěžovatel žádost o obnovu řízení a rozhodnutí o této žádosti nakonec přezkoumal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 3. 2021, č. j. 10 Ads 302/2019 - 47, přičemž kasační stížnost stěžovatele zamítl. Otázka určení, kterému organizačnímu útvaru bude záležitost přidělena k vyřizování, je výhradně záležitostí daného úřadu. Od organizačního řádu je možné se odchýlit pro zajištění řádného chodu úřadu. K určení oprávněné úřední osoby podle § 15 odst. 2 správního řádu může dojít i *ad hoc*. V tomto případě je rozhodné, že stěžovatel věděl, které osoby jsou

oprávněné úřední osoby (což ostatně vyplývá i ze spisové obálky a uplatněné námitky podjatosti vůči Mgr. A. V.), a že rozhodnutí vydal věcně příslušný správní orgán. Tvrzení stěžovatele, že Ing. J. M. byla státní tajemnicí od 1. 1. 2020 a řízení tak vedli oba státní tajemníci, se nezakládá na pravdě. Ing. J. M. působí jako státní tajemnice v Ministerstvu kultury teprve od 9. 4. 2020, o čemž byl stěžovatel informován v dopise ze dne 8. 4. 2020.

[26] Ani tvrzení stěžovatele o tom, že na doručence vztahující se k rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby chybí jméno a podpis doručovatele, se podle žalovaného nezakládá na pravdě. Na doručence je zaškrtnuto, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení o neúspěšném doručení a možnosti vyzvednout si zásilku v úložní době, a to s datem 31. 5. 2019 a poznamenaným jménem poštovního doručovatele „H.“. Ze sběrného archu je také zřejmé, že rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby je součástí spisového materiálu, bylo v něm řádně zaevidováno pod pořadovým číslem 12 a obsahuje také prvotní identifikátor dokumentu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je přípustná, má požadované formální náležitosti, je včasná a podána osobou k tomu oprávněnou.

[28] Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je **důvodná**.

III.A Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku

[29] Stěžovatel tvrdí, že městský soud se některými žalobními námitkami zabýval nedostatečně či vůbec, namítá tedy nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování relevantních skutečností a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Současně z rozsudku musí být patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující žalobní argumentací.

[30] Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jak v této souvislosti vyslovil Ústavní soud již v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém“. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35).

pokračování

[31] V části kasační stížnosti popírá namítanou nepřezkoumatelnost sám stěžovatel. Přestože tvrdí, že se městský soud konkrétní námitkou nezabýval, následně s jeho hodnocením věcně argumentuje, což logicky vylučuje, aby takové hodnocení bylo nepřezkoumatelné. To se týká skutečnosti, kdo v době řízení o skončení služebního poměru zastával funkci státního tajemníka, i zákonnosti vyhlášení výběrových řízení jinými služebními úřady na služební místa, která stěžovatel považoval za vhodná k jeho převedení.

[32] Městský soud se rovněž vypořádal s námitkou tvrzené diskriminace stěžovatele z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti (bod 98). Soud rovněž přezkoumatelným způsobem reagoval na tvrzenou podjatost Ing. Z. N., Mgr. A. V. a Mgr. I. H. (body 111-126). Městský soud také vysvětlil, proč se ztotožnil se správními orgány ve vyhodnocení stěžovatelem navrhovaných služebních míst jako nevhodných (body 85-91). Uvedl rovněž, že služební orgán vzal v úvahu i služební místa v jiném oboru služby, neboť se stěžovatele opakovaně tázal na jeho stanovisko k převedení na jiné služební místo s jiným oborem služby a výkonem jiných činností (bod 96).

[33] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezpůsobuje ani to, že v něm soud pro stručnost odkáže na část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožnil. Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyslovil, že v zásadě není pochybením, pokud soud (ztotožní-li se s hodnocením správního orgánu) na jeho odůvodnění odkáže se souhlasným dovětkem. Účelem soudního přezkumu totiž není opakovat již jednou vyřčené (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Proto není napadený rozsudek nepřezkoumatelný z toho důvodu, že se městský soud pouze ztotožnil s žalovaným v závěru, že služební místo č. 178 nebylo pro stěžovatele vhodné z důvodu obsahu náplně práce.

[34] Kasační soud naopak shledal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku ve vztahu k nedostatečnému vypořádání námitky nesprávně určené výše platu pro účely výpočtu odbytného. Podle § 72 odst. 2 písm. c) zákona o státní službě má státní zaměstnanec při skončení služebního poměru na dobu neurčitou z důvodu podle odstavce 1 písm. d) *nárok na výplatu odbytného. Při nepřetržité době trvání služebního poměru nepřesahující 9 let, ale přesahující 6 let, přísluší odbytné ve výši devítinásobku měsíčního platu.* Stěžovatel v žalobě namítal, že mu služební orgán stanovil nesprávnou výši odbytného, neboť na rozdíl od ostatních státních zaměstnanců mu nebyl bez řádného vysvětlení zvýšen měsíční plat. V důsledku toho tedy pro výpočet odbytného použil nižší částku.

[35] Městský soud na tuto námitku reagoval tak, že z obsahu spisového materiálu nelze seznat, že by byl plat stěžovatele stanoven ve zjevně nesprávné výši. Skutečnost, že byly zvýšeny platy jiným státním zaměstnancům, podle městského soudu zajisté automaticky neznamená, že musel být zvýšen též stěžovateli; nesprávně stanovenou výši platu v první polovině roku 2019 mohl zpochybnit v době, kdy plat pobíral, a dále že je rozhodující to, zda služební orgány správně určily výši odbytného v souladu s § 72 odst. 2 zákona o státní službě. Městský soud však přehlíží, že podle tohoto ustanovení se odbytné stanoví právě podle výše měsíčního platu. Stěžovatel tedy zpochybňoval, zda služební orgán stanovil správný základ výpočtu, jehož devítinásobek měl být následně stěžovateli stanoven coby odbytné. Za takové situace může Nejvyšší správní soud stěžii přezkoumat a rozhodnout o kasační námitce stěžovatele, podle které se plat zvyšuje všem státním zaměstnancům v souladu s každoroční novelizací nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců,

avšak toto navýšení se neprojevilo ve vypočtené výši odbytného. Městský soud se tedy věcně nezabýval námitkou, jaká výše platu byla pro výpočet odbytného určující a zda služební orgán stanovil výši platu pro účely výpočtu zákonným způsobem. Tím městský soud založil dílčí nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[36] Tento závěr však kasačnímu soudu nebrání, aby věcně přezkoumal všechny ostatní stěžovatelovy námitky vůči těm částem rozsudku městského soudu, které nejsou stíženy nepřezkoumatelností.

III.B Otázky, které nejsou předmětem přezkumu

[37] Nejvyšší správní soud se dále věnoval otázce, zda byl městský soud oprávněn přezkoumat otázky související s postavením stěžovatele mimo výkon služby z organizačních důvodů. Konkrétně se jednalo o namítaný nezákonný postup při doručování rozhodnutí o jeho postavení mimo výkon služby (příčemž doručení tohoto rozhodnutí stěžovatel označuje za jednu z podmínek pro vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru) a tvrzenou nezákonnost roční systemizace, přechodu stěžovatele z Ministerstva průmyslu a obchodu do Ministerstva kultury a zrušení stěžovatelova původního služebního místa (které stěžovatel považuje za závazné podklady pro vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s.).

[38] Podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě *služební orgán rozhodne o skončení služebního poměru, uplynula-li marně doba, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů.*

[39] Podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě *nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až i) nebo § 61 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné, nebo nemůže-li být v případech uvedených v § 70 odst. 3 nebo § 75 odst. 2 zařazen na volné služební místo, protože žádné vhodné není volné, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 6 měsíců.*

[40] Organizační dokumenty, jimiž dochází k zániku služebních míst státních zaměstnanců, tedy i systemizace ve spojení s organizační strukturou služebního úřadu, skutečně představují závazný podklad pro služební orgán rozhodující ve věcech státní služby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018 - 45). Jsou však závaznými podklady pro další rozhodování služebního orgánu o odvolání ze služebního místa nebo o převedení na jiné služební místo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70), nikoli v řízení o skončení služebního poměru. Proto stěžovatel nemohl namítat nezákonnost těchto postupů až nyní.

[41] Soud se neztotožňuje s argumentací stěžovatele, dle které by mu mělo být umožněno namítat pochybení související s jeho postavením mimo výkon služby, neboť mu toto rozhodnutí nikdy nebylo doručeno. Stěžovatel si totiž musel být vědom skutečnosti, že byl postaven mimo výkon služby z organizačních důvodů. Všechny jeho další kroky po dni 29. 5. 2019, kdy bylo rozhodnutí o postavení mimo výkon služby vydáno, resp. po dni 10. 6. 2019, kdy mělo dojít ke zpochybňovanému doručení tohoto rozhodnutí, odpovídají tomu, že o existenci takového rozhodnutí věděl. S obsahem rozhodnutí by se mohl seznámit jinými způsoby a lhůta pro podání odvolání by se následně odvíjela od skutečného okamžiku seznámení se s obsahem rozhodnutí. V rámci následného odvolacího řízení by stěžovatel mohl namítat skutečnosti, které souvisely s jeho

pokračování

postavením mimo výkon služby, a bránit by se následně mohl i správní žalobou, pokud by mu odvolací orgán nevyhověl. Nevyužití těchto prostředků ochrany nelze zhojit tím, že bude tyto skutečnosti namítat až nyní, v rámci přezkumu naplnění důvodů pro skončení služebního poměru.

III.C Povinnost vyhledávání vhodných služebních míst

[42] Stěžovatel dále namítá, že městský soud nesprávně posoudil tvrzené porušení povinnosti služebního orgánu vyhledávat v průběhu doby, kdy byl postaven mimo výkon služby, tedy v druhé polovině roku 2019, pro něj vhodná volná služební místa. Povinnost vyplývá z § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě, přičemž marné uplynutí doby postavení mimo výkon služby je nutné vykládat právě tak, že v jejím průběhu nedojde k nalezení vhodného služebního místa (Pichrt, Jan; Kaucký, Jiří a Kopecký, Martin. *Zákon o státní službě. Komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Dostupné v ASPI). Po tuto dobu je služební orgán povinen činit příslušné kroky ve snaze státního zaměstnance převést nebo zařadit na vhodné služební místo ve svém služebním úřadu, případně iniciovat převedení nebo zařazení na vhodné služební místo v jiném služebním úřadu příslušným služebním orgánem. Tyto kroky musí být doloženy ve správním spisu vedeném v řízení o skončení služebního poměru a musí být uvedeny v odůvodnění rozhodnutí o skončení služebního poměru. Státní zaměstnanec musí být o všech krocích služebního orgánu (a jejich důvodech) informován a musí být přihlíženo k jeho vyjádřením a stanoviskům.

[43] Kritériem vhodnosti služebního místa se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, č. 4088/2020 Sb. NSS, nikoli v souvislosti se skončením služebního poměru v důsledku nenalezení vhodného služebního místa, ale v souvislosti s převedením státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) zákona o státní službě. Vhodnost služebního místa, na které má být státní zaměstnanec převeden, je však nutné chápat stejně v obou kontextech. Liší se pouze řízení, ve kterém vyhledávání vhodného místa probíhá (odvolání ze služebního místa či zrušení služebního místa z důvodu změny systemizace oproti skončení služebního poměru jako v nyní projednávaném případě). Je možné vycházet ze závěrů dovozených v judikatuře ve vztahu k vyhledávání vhodných služebních míst, které probíhá ještě předtím, než je státní zaměstnanec postaven mimo výkon služby. V odkazovaném rozsudku č. j. 4 Ads 423/2019 - 70 Nejvyšší správní soud uvedl, že kritérium vhodnosti je neurčitý právní pojem. Připomenul, že v rámci interpretace tohoto neurčitého právního pojmu musí služební orgán alespoň rámcově objasnit jeho obsah a význam z hlediska toho, zda lze do něho zařadit i posuzovanou věc, tedy musí se zabývat konkrétními skutkovými okolnostmi případu, aby mohl posoudit, zda patří do rozsahu neurčitého právního pojmu.

[44] Z tohoto důvodu je i v nyní posuzovaném případě možné vycházet z kritérií, která by měl služební orgán vzít v úvahu pro posouzení vhodnosti služebního místa, demonstrativně vymezených v metodickém pokynu náměstka vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru.

[45] Porušení povinnosti služebního orgánu vyhledávat vhodná služební místa stěžovatel odůvodňuje jednak porušením § 182 odst. 1 zákona o státní službě. Toto ustanovení odráží skutečnost, že aktivní při hledání jiného vhodného služebního místa má být vedle služebního orgánu i samotný státní zaměstnanec postavený mimo výkon služby. Za tímto účelem mu je zřízen přístup do evidence obsazovaných služebních míst. Podle § 182 odst. 1 věty druhé zákona o státní službě je tato evidence *přístupná způsobem*

umožňujícím dálkový přístup v rozsahu služebních míst, která nebylo možno obsadit státním zaměstnancem zařazeným mimo výkon služby; v ostatním je přístupná pouze služebnímu orgánu a státnímu zaměstnanci zařazenému mimo výkon služby. Přestože tak zákon výslovně nestanoví, z logiky věci musí být evidence takovému zaměstnanci přístupná od počátku doby jeho postavení mimo výkon služby.

[46] Stěžovateli je nutné přisvědčit v tom, že po státním zaměstnanci nelze žádat, aby přístupové údaje do evidence obsazovaných služebních míst aktivně bez odpovídajícího poučení získával sám. Aktivní přístup se od něj očekává ve chvíli, kdy již přístupové údaje do evidence získá. Avšak před tímto momentem by měl být služební orgán tím, kdo v souladu s poučovací povinností a zásadou dobré správy státnímu zaměstnanci poskytne poučení o jeho oprávnění získat přístup do evidence, včetně postupu, jak tak státní zaměstnanec může učinit. Jistě pak není na místě vyčítat stěžovateli jeho pasivitu, pokud nebyl ani dostatečně poučen o tom, jakým způsobem má sám uplatňovat aktivní kroky při vyhledávání vhodných volných míst. Městský soud tedy pochybil, pokud se při hodnocení potenciálního porušení § 182 odst. 1 věty druhé zákona o státní službě spokojil toliko s konstatováním, že stěžovatel sám si o přístup do evidence nepožádal.

[47] Nesplnění povinnosti vyhledávání vhodných služebních míst má podle stěžovatele demonstrovat i porušení § 181 odst. 1 písm. r) zákona o státní službě [v aktuálním znění § 181 odst. 1 písm. s) tohoto zákona]. Podle tohoto ustanovení *rejstřík státních zaměstnanců a zaměstnanců ve služebních úřadech obsahuje údaje o státním úřad zaměstnanci, kterými jsou o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby a jeho důvod.* Stěžovatel má pravdu v tom, že je pro něj obtížné prokázat, že v informačním systému nebyla u jeho jména uvedena poznámka, že je zařazen mimo výkon služby. Pokud by dostatečným způsobem vysvětlil, na základě jakých skutečností se domnívá, že tento údaj u jeho jména uveden nebyl, bylo by následně na služebním orgánu, aby prokázal, že informaci ke jménu stěžovatele zapsal. Stěžovatel však pouze obecně sdělil, že tento údaj u jeho jména chybí. Pouze na základě stěžovatelova obecného konstatování (či spíše domněnek) nebylo povinností městského soudu požadovat po služebním orgánu předložení důkazů o tom, že tento údaj byl ve vztahu ke stěžovateli v informačním systému skutečně zapsán. Tuto informaci totiž městský soud nemohl jednoduše ověřit ve správním spise. Ten obsahuje pouze odpověď na žádost stěžovatele o informace z prosince 2019, ve které služební orgán uvedl, že tento údaj do informačního systému zapsal, jak správně uvedl i městský soud.

[48] Další okruh námitek se týká nedostatků při vyhledávání vhodných služebních míst, na která již byla jinými služebními úřady vyhlášena výběrová řízení. K této otázce uvádí Nejvyšší správní soud následující. Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2019, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení, stanoví, že není možné vyhlásit výběrové řízení bez prověření skutečnosti, zda se mezi státními zaměstnanci zařazenými mimo výkon služby z organizačních důvodů nenachází takový státní zaměstnanec, pro něhož by bylo obsazované služební místo vhodné (čl. 3 odst. 1 pokynu). Za tímto účelem služební orgán kontaktuje služební úřad, ve kterém byl státní zaměstnanec naposledy zařazen na služební místě (čl. 3 odst. 2 pokynu). Pokud nepostupuje takto, služební orgán před vyhlášením výběrového řízení zadá služební místo do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst (čl. 3 odst. 4 pokynu).

[49] Nejvyšší správní soud nicméně již v rozsudku ze dne 8. 12. 2021, č. j. 6 Ads 315/2020 - 58, vysvětlil, že není v moci služebního orgánu přimět ostatní

pokračování

služební úřady k reakci na poptávku služebního místa, resp. k uskutečnění vlastního aktu převedení na služební místo v jejich úřadě. Převest státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadě je možné pouze se souhlasem tohoto úřadu (s odkazem na § 162 odst. 3 služebního zákona), který nelze vynucovat. Vadu řízení způsobující nezákonnost vydaného správního rozhodnutí proto nelze dovozovat z toho, že jiný služební orgán na dotaz o poskytnutí informace stran dostupných služebních míst neodpoví a informaci neposkytne. Není rovněž povinností služebního orgánu, nadto vynutitelnou, přistupovat automaticky k rušení výběrových řízení, která služební orgán na konkrétní služební místa již dříve vyhlásil, z důvodu, že se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec s nárokem na převedení na vhodné služební místo. Tato okolnost sama o sobě není důvodem pro rušení vyhlášených výběrových řízení a je na služebních orgánech, jaký postup v takovém případě zvolí. Městský soud tedy námitky související s nepřevodem stěžovatele na služební místa, na která byla již vyhlášena výběrová řízení, vypořádal zákonným způsobem.

[50] Stěžovatel rovněž zpochybňuje, že byl ve vztahu k vyhledávání vhodných služebních míst dostatečně zjištěn skutkový stav. To dokládá způsobem, jakým služební orgán vedl záznamy o vyhledávání těchto míst a o šetření v dalších služebních úřadech. S tím však nelze souhlasit. Jistě by bylo vhodnější, pokud by služební orgán do spisu zakládal listiny opatřené ve formátu, který již sám obsahuje datum pořízení. Nicméně skutečnost, že vytištěné tabulky obsahují ručně psaná data opatřená podpisem úřední osoby, nezakládá nezákonnost postupu služebního orgánu a ani nezpochybňuje skutkový stav, který z těchto listin vyplývá. Rovněž opatření jednoho záznamu dřívějším datem ještě nedokládá, že zpětně byly do správního spisu založeny všechny záznamy.

[51] Pokud jde o namítanou povinnost vyhledávat i mezi místy, která mají teprve vzniknout, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Podle čl. 62 odst. 3 metodického pokynu č. 2/2019 je-li *služebnímu orgánu známo, že nějaké služební místo v době rozhodování ještě neexistuje, ale že bude existovat v době převedení, měl by je do svých úvah zahrnout (např. vydává před koncem kalendářního roku rozhodnutí o převedení s účinností od 1. ledna následujícího roku z důvodu, že služební místo státního zaměstnance bude na základě systemizace zrušeno dnem 31. prosince, ale současně ví, že 1. ledna vznikají nová služební místa)*. Je tedy pravdou, že služební orgán má vhodné služební místo hledat rovněž mezi místy, která mají teprve vzniknout. Současně však musí být v průběhu doby, kdy je státní zaměstnanec postaven mimo výkon služby, jisté, že takové služební místo vznikne. Nepostačí tedy, že se o jeho vzniku teprve jedná. Nicméně toto rozlišení je pro projednávaný případ bezpředmětné. Stěžovatel totiž v žalobě vůbec nenamítal, že měl být na nově vznikající místa převeden. Informací o nich pouze podpořil svou argumentaci, proč jeho původní služební místo nemělo být vůbec zrušeno.

III.D Oprávněné úřední osoby a příslušný služební orgán

[52] Stěžovatel také nesouhlasí se způsobem, jakým se městský soud vypořádal s tvrzením, že ve věci rozhodovala Mgr. A. V., která podle stěžovatele není oprávněnou úřední osobou.

[53] Podle § 14 odst. 1 správního řádu je úřední osobou *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu*. K pojmu úřední osoba je relevantní také závěr č. 17 poradního sboru ministra vnitra ze dne 7. 11. 2005, který se věnuje výkladu pojmu oprávněná úřední osoba podle § 15 odst. 2 správního řádu a uvádí, že za úřední

osobu se považuje zejména ta osoba, která připravuje podklady pro rozhodnutí či provádí jednotlivé procesní úkony v dané věci. Úředními osobami naopak nebudou ty osoby, které se spisem pouze technicky manipulují, tj. provádějí technické úkony, které nesouvisí s vlastním výkonem pravomoci správního orgánu.

[54] Podle § 15 odst. 2 správního řádu *úkony správního orgánu v řízení provádějí úřední osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu (dále jen "oprávněné úřední osoby")*.

[55] Úkony ve správním řízení mohou provádět pouze úřední osoby, v jejichž popisu práce je daná činnost a které jsou k této činnosti určeny interním organizačním předpisem daného správního úřadu. Vedoucí správního úřadu může k provedení konkrétního úkonu nebo celého správního řízení pověřit i jinou, jemu podřízenou úřední osobu splňující zákonné předpoklady pro výkon správního řízení (srov. Ondruš, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, s. 70). Toto pověření však musí být poznamenáno ve spise (viz § 15 odst. 4 správního řádu). Oprávněnou úřední osobou je jmenovitě určená úřední osoba, která dané řízení vede, jedná s účastníky řízení, podepisuje mezitímní písemnosti a rozhodnutí a také rozhodnutí ve věci (srov. Průcha, Petr. *Správní řád: s poznámkami a judikaturou*. 2. vydání. Praha: Leges, 2015, s. 64). Ze závěru č. 17 poradního sboru ministra vnitra pak plyne, že oprávněných úředních osob může být několik, vždy však v souladu s vnitřními předpisy správního orgánu nebo pověřením jeho vedoucího. Jinak řečeno, jedna oprávněná úřední osoba může vést celé řízení a podepisovat rozhodnutí může např. pouze vedoucí, toto však bude záležet vždy na organizační struktuře a vnitřních předpisech konkrétního správního orgánu.

[56] Městský soud v napadeném rozsudku pravděpodobně vycházel ze závěrů Nejvyššího správního soudu, které uvedl např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2016, č. j. 7 As 158/2016 - 69. Z této judikatury plyne, že není v rozporu s § 15 správního řádu, pokud určená oprávněná úřední osoba s účastníkem projedná správní věc a vyhotoví o ní správní rozhodnutí, které nakonec podepíše vedoucí správního orgánu, tedy osoba s vrcholnou odpovědností za jeho chod. Nejedná se totiž o rozhodnutí úředních osob, nýbrž o rozhodnutí správního orgánu a záleží na něm, jaké organizační opatření v tomto směru učiní. Nicméně odkaz na tuto judikaturu plyne z nepochopení žalobní námitky stěžovatele, který tvrdí, že Mgr. A. V. nebyla vůbec v řízení oprávněna vystupovat.

[57] Stěžovatel má pravdu v tom, že i dílčí procesní úkony musí být činěny pouze oprávněnou úřední osobou. Podle organizačního řádu Ministerstva kultury je přitom k vedení řízení ve věci ukončení služebního poměru příslušný odbor lidských zdrojů, do kterého však Mgr. A. V. není zařazena (což ostatně v řízení není sporné). Pokud by tedy pověření oprávněné úřední osoby v projednávaném případě vyplývalo toliko z organizačního řádu, Mgr. A. V. by nebyla oprávněna připravovat podklady pro rozhodnutí a provádět jednotlivé procesní úkony, přestože rozhodnutí ve věci podepsal státní tajemník. V přípisu služebního orgánu, který zaslal dne 26. 2. 2020 stěžovateli, je nicméně uvedeno, že oprávněnou úřední osobou pro řízení o skončení služebního poměru je Mgr. A. V., a to na základě určení ze dne 1. 6. 2017. Sám služební orgán v přípisu uvádí, že podle tohoto určení je tato úřední osoba zástupkyní státního tajemníka, která je oprávněna k výkonu veškerých pravomocí státního tajemníka jakožto služebního orgánu, s výjimkou mj. rozhodování ve věci skončení služebního poměru. Služební orgán tedy pověření jednotlivých úředních osob chápe právě tak, že zatímco řízení může vést více osob (státní tajemník, jeho zástupkyně a vedle toho ještě odbor

pokračování

lidských zdrojů podle organizačního řádu), rozhodovat o skončení služebního poměru může toliko státní tajemník sám (vyjma odboru lidských zdrojů). Městský soud proto dospěl ke správnému závěru, že správní řízení vedla oprávněná úřední osoba.

[58] Důvodná není ani námitka, podle níž řízení vedl nezákonně bývalý státní tajemník Ing. Z. N., přestože tuto funkci již od 1. 1. 2020 zastávala Ing. J. M.. Nejvyšší správní soud ověřil, že v průběhu řízení funkci služebního orgánu (státního tajemníka) vykonával Ing. Z. N., jehož služební období skončilo dnem 8. 4. 2020. Na základě usnesení vlády č. 315/2020 ze dne 30. 3. 2020 byla do této funkce jmenována Ing. J. M., a to s účinností ode dne 9. 4. 2020 na dobu pěti let. Ta také řízení vedla ode dne účinnosti svého jmenování. Bývalý státní tajemník o této skutečnosti stěžovatele informoval dopisem ze dne 8. 4. 2020, jak správně uvedl městský soud.

III.E Zbývající kasační námitky

[59] Městský soud posoudil zákonným a správným způsobem i namítané porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Smyslem a účelem procesních práv vymezených v tomto ustanovení je, aby účastník řízení znal všechny podklady, které byly při rozhodování v jeho věci užity. V projednávané věci stěžovatel poté, co byl vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle tohoto ustanovení, využil svého práva předložit další podklady. Další poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu by správní orgán musel vydat, pokud by poté provedl důkazy, o nichž by účastník nevěděl (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 - 243, č. 2073/2010 Sb. NSS, ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013 - 51, a ze dne 9. 7. 2020, 10 As 424/2019 - 61). Těmi logicky nejsou podklady předložené právě tímto účastníkem (viz Potěšil, Lukáš a kol. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.). Takovými podklady jsou i písemnosti, které byly stěžovateli zaslány, jako tomu bylo v projednávaném případě. V dané věci nebyly již po seznámení stěžovatele s podklady pro vydání rozhodnutí do spisového materiálu doloženy žádné písemnosti, které by stěžovateli nebyly známy a které by byly podkladem pro vydání rozhodnutí ve věci. Městský soud proto správně uzavřel, že služební orgán již neměl povinnost znovu stěžovatele vyzývat k seznámení se s poklady pro vydání rozhodnutí.

[60] Konečně ani námitka porušení práva na zákonného soudce není důvodná. Městský soud stěžovatele přípisem ze dne 20. 1. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020 - 39, poučil, že věc byla přidělena senátu 14 A a že složení tohoto senátu i senátů zastupujících je dáno rozvrhem práce, který je dostupný na webových stránkách www.justice.cz či u městského soudu. Současně jej poučil o možnosti podat námitku podjatosti. Jednalo se o druhé poučení o složení senátu. Poprvé jej soud poučil již dne 16. 12. 2020. Nejvyšší správní soud ověřil, že v rozvrhu práce účinném ode dne 15. 1. 2021, tedy i ke dni, kdy byl stěžovatel podruhé poučen o složení senátu, byl mezi členy senátu uveden soudce Mgr. Schneeweis i ostatní členové senátu, kteří ve věci rozhodovali. V rozvrhu práce účinném v době prvního poučení stěžovatele o složení senátu ještě nebyl soudce Mgr. Schneeweis zmíněn, a proto bylo stěžovatele třeba znovu poučit. Soud však této své povinnosti dostál. Není tedy pravdivé tvrzení stěžovatele, že mu městský soud neoznámil změnu ve složení senátu, a o porušení jeho práva na zákonného soudce tak nemůže být řeč.

IV. Závěr a náklady řízení

[61] S ohledem na výše uvedené posoudil Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako důvodnou, rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm bude vázán shora vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Zejména se řádně a přezkoumatelně vypořádá s žalobní námitkou, jaká výše platu byla pro výpočet odbytného stěžovateli podle § 72 odst. 2 zákona o státní službě určující a zda služební orgán stanovil tuto výši pro účely výpočtu zákonným způsobem. Také znovu posoudí, zda služební orgán neporušil § 182 odst. 1 zákona o státní službě, který upravuje přístup státního zaměstnance postaveného mimo výkon služby do evidence obsazovaných služebních míst.

[62] Městský soud v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. v dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2023

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu